

MOSOLYGÓK LAPJA

2023. június

A Mosolygó Balatonföldvárért Egyesület közéleti, kulturális lapja

Szomorú ítélet

A Pécsi Közigazgatósági Bíróság május 24-én, tavalyi döntését megismételve és kiegészítve megsemmisítette a Veszprém Megyei Kormányhivatal VE/30/08363-15/2022 számú határozatát. Azt a határozatot, amely lehetővé tette a Nyugati strandra a kikötőépítést. Ennek a határozatnak a megsemmisítése érvényteleníti a vízjogi engedélyt is. **Az ítélet legfontosabb indoka, a Nyugati strandra épülő kikötő a Helyi Építési Szabályzat 7.§ (4) pontjába ütközik, azzal ellentétes.** Az önkormányzat által 2006-ban elfogadott HÉSZ ugyanis úgy rendelkezik: „**A jelenlegi strandok területe nem csökkenthető és funkciójuk nem változtatható meg.**”

Mi Mosolygók, a pert másodsor is megnyertük, de most nincs kedvünk mosolyogni. Ha van párbeszéd a lakosság és az önkormányzat között, sőt, ha a lakosság véleményére odafigyel a városvezetés, ezek a perek megelőzhetőek lettek volna, béke és megelégedettség uralná szeretett városunkat. A strand maradt volna a strandolóké, a beruházó keresett volna más helyet a kikötőjének. Béke és megelégedettség helyett ma egy kőszörnyeteg uralja Balatonföldvár városképét. **A kőmólók, amelyek a strandról elzárják a Tihanyi félsziget és a keleti Balaton medence látványát, a helyi hatalom és hatalmaskodók szimbóluma.** A 2003-ban indult, majd 2010-ben a lakossági ellenállás miatt megbukott első kikötőépítési kísérlet teljességgel befejeződött 2023-ra. A mai hatalom, az Orbán vezette kormány lehetetlenné tette a lakossági tiltakozásokat. Jó példa erre a felcsúti üresen közlekedő kisvasút, ahol Orbán azt mondta, ha tiltakoznak, akkor tovább építjük Bicskéig. De ilyen az a súlyosan környezetszennyező és nagy vízigényű akkumulátorgyárak esete, ahol Debrecen önkormányzata semmibe veszi a polgárai akaratát. Nálunk az önkormányzat nem csak a polgárok akaratát, hanem a tavalyi és a mostani bírósági döntés értelmében saját építési szabályzatát sem vette figyelembe. A bíróság már tavaly szeptember 5-én és most május 24-én kimondta a beruházás HÉSZ-el való feloldhatatlan ellentétét. A Veszprém Megyei Kormányhivatal pedig a balatonföldvári jegyző által kiadott - a bírósági ítélettel szembenálló - nyilatkozatára alapozva hozta meg a kikötőépítést lehetővé tévő **jogsértő** határozatát. De a bírósági

ítélet indoklása szerint a Kormányhivatal számos eljárási jogot is megsértett. **A másfél nap alatt lefolytatott eljárásból teljeséggel kizárta az érintetteket, azok nem nyerhettek betekintést a hatósági folyamatba, véleményüket nem mondhatták el.** A Kormányhivatal viselkedése

súlyosan sérti a tisztességes eljárás Alaptörvényben rögzített követelményeit, tehát eljárásuk tisztességtelen és jogsértő volt.

Az önkormányzat azzal vigasztalja a beruházót, sebjaj, majd módosítják a HÉSZ-t. Normális helyeken az első lépés a társadalmi egyeztetés, mit szól a lakosság a kikötőépítés újramelegített ötletéhez? No ez nálunk elmaradt. A második lépés – ha megvan a lakossági egyetértés- a beruházás összeillesztése a helyi szabályokkal, a HÉSZ-szel. **A tervezett HÉSZ módosítás pedig nyílt beismerése az önkormányzat törvényszegésének.** Egyébként a HÉSZ vonatkozó paragrafusát azért is nehéz módosítani, mert annak elfogadását 2006-ban egy magasabb rendű jogszabály írta elő az önkormányzat számára. Ráadásul a HÉSZ módosítás számos hatóság beleegyezését kívánja.

Óvunk attól, hogy a kőrengeteg látványáért bárki a beruházót hibáztassa. A beruházó pénzt akar keresni, az a dolga. A hatóságok dolga viszont az, hogy a törvényességet, a közérdek érvényesülését szem előtt tartva döntsenek. A bíróság és a Mosolygók szerint a Kormányhivatal valamint a helyi önkormányzat eljárásaik során súlyosan megsértette a tisztességes és törvényes eljárások előírásait.

Hogyan és mi alapján várja el az önkormányzat és a Kormányhivatal a földvári polgároktól a jogkövető magatartást, ha a két intézmény folyamatosan elől jár a jogsértésben?

Miért mosolyogjon a földvári polgár, ha azt látja választott vezetői nem őt, nem a közérdeket, hanem jogsértő módon a magánérdeket képviselik?

Nekünk sincs kedvünk a győzelem árnyékában mosolyogni. Viszont akaratlanul is eszünkbe jut a régi történet, amikor Napóleon bevallotta külügyminiszterének, hogy „bűnt követtem le a francia nép ellen”, akkor Talleyrand azt válaszolta neki: "Felség ez több volt mint bűn, ez hiba volt".... Most mi is ezt gondoljuk.

H.K.

"Elbutítani a népet: ez volt a zsarnokság leghatalmasabb eszköze legrégibb időktől mostanáig."
(Eötvös József Magyarország első vallás- és közoktatásügyi minisztere)

Már 30 éve...

Annak a sportsikernek, hogy a város felnőtt labdarúgó csapata megnyerve a Somogy megyei I. osztályú bajnokságot, fennállása óta első ízben jutott fel az NB.III.-ba.

Erről tanúskodik a mellékelt fénykép is, a Curgón aratott 2:0-s győzelem utáni pillanatokat megörökítve az utókor számára.

Akik állnak: Ludézer László, Samu Péter, Kersák Gábor, Dömötör János, Farkas Csaba, Kovács Attila, Horváth József, Papp Gyula, Pincz Tibor, Csépán Ferenc, Gulyás István, Czakler Kornél, Törzsök Csaba.

Akik nem állnak: Varga Csaba, Kiss Róbert, Gruber György, Szabó Krisztián, Pusztai Tamás, Beleznai Imre, Karasz János, Élő Tibor, Takács Zsolt, Jäger Roland, Csupor György, Varga István, Dancs Ferenc, Dorogi Sándor, Pincz Ferenc, Oláh István, Lázi Lajos, Kresz Zoltán, Kanyó János.

Ha a siker kulcsát keresnénk, akkor azt kell megállapítanunk, hogy jó csapatunk volt! És itt nem csak azokra a játékosokra gondolok, akik a pályán voltak, hanem azokra is akik a pályán kívül tettek sokat az eredményes szereplés érdekében.

Mindenekelőtt ennyi év távlatából is köszönet illeti Berkes László polgármester vezette önkormányzatot, az erkölcsi és anyagi támogatásért. Ő nem az a típusú vezető volt, aki a pálya szélén állva hajszolta győzelembe a fiait, hanem az az ember volt, aki polgármesterként tudta, hogy a várossá válás folyamatában egy „hangos” sportsiker emeli a települése rangját. Ebbe illett bele az a döntés is, hogy Balatonszárszótól átvettünk egy NB.I.-es férfi, és egy NB.II.-es női asztalitenisz csapat működtetését is, ami az utánpótlás nevelést is célozta meg legalábbis elméletben. Az első edzésen 70 gyerek jelent meg, majd később erősen lecsökkent ez a létszám, és a csupa „idegenlégiós” pingpongos miatt megszűnt ez a szakosztály.

De a labdarúgó szakosztály virágzott, az első 2 évben 5. helyen végzett a csapat, majd a 3. évben kiesett a magasabb osztályból.

Az Önkormányzat mellett nagyon komoly támogatást kaptunk a Pusztaszemesi laktanyából, személy szerint a parancsnoktól Karmó István őrnagytól, aki nem csak az oda bevonult katonákat irányította hozzánk, hanem volt olyan is, hogy egy-egy sorköteles futballista sorsát intézte úgy, hogy a Rádiótechnikai Századhoz kerüljenek.

A sikeres építkezés harmadik pillére az edző Karasz János személye volt, aki rendet, rendszert, és igényességet hozott magával, mint korábbi első osztályú labdarúgó.

Segítségünkre volt még az Illés János vezette Siófoki Bányász is, ahonnan az akkori szabályoknak megfelelően „kettős igazolással” rendelkező futballisták szerepeltek nálunk, akik ott nem játszottak rendszeresen. Ennek a harmonikus kapcsolatnak volt egy árnyékos oldala is, nevezetesen, hogy a feljutásunk után a Bányász ifi csapata szerepelt velünk a bajnokságban. Ez azért volt segítség, mert nekünk nem volt elég ifjúsági korú játékosunk, de ez azzal járt, hogy a földvári fiatalok, akik „nem értek be”, elmentek Balatonszárszóra és Köröshegyre játszani. Ha emiatt a döntés miatt ennyi év után is neheztelnek az akkori elnökre, e sorok írójára, el tudom fogadni, és meg tudom érteni.

Ha ez után a kis emlékező írás után valakinek kedve támadt, hogy részletesebben is elmerüljön a Balatonföldvári Sportegyesület gazdag történelmében, és történetesen nem találkozott a mellékelt kiadványunkkal, szívesen eljuttatunk hozzá példányt természetesen ingyen, ha telefonál, vagy e-mailt ír az újság impresszumában látható elérhetőségünkre.

Sz.J.

Szerkesztőségi Közlemény

Elégedetten tapasztaljuk, hogy a Városházán szorgalmasan olvassák a Mosolygó Lapját. Ha szükségét látják, még másolatot is készítenek egy-egy írásról, főleg akkor, ha a bejártott ügyvédi iroda bevételét akarják növelni azzal a megbízással, hogy helyreigazítást kérjenek tőlünk. Általában persze nem fajsúlyos ügyekben, feltételezésünk szerint azért, mert az igazán közérdeklődésű témákra nincs válaszuk.

Mondjuk lenne ennek egy rövidebb útja is, itt helyben, de hát már csak ilyen az emberi természet: ha valaki fennhordja az orrát, nem veszi észre az utca emberét.

Ezért közvetlen kapcsolat híján kénytelenek vagyunk ezúton üzeni: köszönjük a figyelmet, olvassanak bennünket továbbra is, de ne akarják a lap szerkesztését átvenni tőlünk, mert azzal elboldogulunk magunk is. A sértegető megjegyzések leperegnek rólunk, és nem fogjuk felvenni a kesztyűt, pedig tudnánk olyan valós történeteket írni neves közszereplőkről, hogy belepírulna a nyomdafesték.

A kifogásolt „Közmegegyezés” c. legutóbbi írásunkra helyhiány miatt most nem, de a következő számunkban érdemben válaszolni fogunk.

Elmélkedés a polgármesteri létről

Az önkormányzati rendszerben jövőre 10. alkalommal választunk polgármestereket, amennyiben a kormány nem veszi elő a rossz nyelvek szerint már évek óta a fiókban porosodó tervét, mi szerint majd ők a jövőben kinevezik a települések vezetőit.

Az elmúlt több, mint 30 évből nem nagyon tudunk arról, hogy valaki érdemben és részleteiben feldolgozta volna a polgármesteri munka mindennapjait, pedig színes olvasmány lenne.

Ez onnan jutott eszünkbe, hogy egy szavahihető ismerős mesélt arról, hogy azon a településen, ahol ő él, az utóbbi években igen érdekes változások történtek.

Ezek java része az építőipar bevételeit gazdagították, bár a fáma szerint a kifizetések jelentős hányada (30-40%-a) elvesztette közpénz jellegét, és magánszámlákon landolt.

Ez nem lehet rossz dolog, sokan szeretnék, ha gyors ütemben gazdagodnánk, de mondjuk, ha ez azzal jár, hogy éjszaka gyakran felriadunk álmunkból az élmények hatására, akkor már nem biztos, hogy bevállalnánk.

Úgy általában feltételezhető, hogy egy polgármesternek vannak álmatlan éjszakái. Részben akkor, ha lelkiismeretesen végzi a munkáját, de mégis kudarcok érik, részben pedig akkor, ha a döntéseihez, intézkedéseihez a közvélemény nem tapsol önfeledten.

A történetünk főhőse is ebbe a kategóriába tartozik. A mese szerint a kezdeti eredmények után mindenhatónak hitte magát, nem ismert leküzdhetetlen akadályt, de később szembesülnie

kellett azzal, hogy azok bizony léteznek, és néha szembe jönnek a tükörsimának gondolt úton.

S akit a gondviselés erős akarattal, de gyenge jellemmel áldott/vert meg, már gyűlöl bemenni a hivatalába, és eljut egy virtuális útkeresztződéshez, ahol (ahogy egy régi adoma mondja) az egyik út az alkoholizmus, a másik meg járhatatlan.

Ez persze, ahogy a hallott történetben is főleg az egyén problémája, azaz magánügy, de könnyen súlyos közüggé is válhat. Mert vagy folytatja a kudarcos pályafutást, vagy leszáll a bakról, és a lovak közé dobja a gyeplőt. Ki tudja megmondani, hogy melyik a jobb változat?

Sajnálatos, hogy mennyi rossz hír, és veszély leselkedik ránk a világunkban. Bizakodjunk, hogy szűkebb pátriánkban nekünk az ilyen történeteket csak hallgatnunk kelljen, nem pedig átélni.

Sz.J.

Impresszum:

Felelős kiadó: Herényi Károly

Mosolygó Balatonföldvárért Egyesület elnöke

Szerkesztő: Szabó József - Telefon: 06-20-265-6-265

e-mail: mosolygobalatonfoldvar@gmail.com

Újságunk kiadását támogató, számlaszámunkra (10403923-50526966-84691001) érkező adományokat nagy tisztelettel megköszönjük, és igyekszünk megszolgálni.

Nyomda: TRADEORG Kft. Balatonfűzfő

Az újság elkészítésében résztvettek:

Bencze Diána, Etemez Edgár, Herényi Károly,
Kárpáti Péter, Szabó József, Táskai Andor.

Ingyenes kiadvány

HORGÁSZ (IS) A PÁCBAN

A számtalan szemszögből, véleményem szerint jogosan támadott kikötőépítés szinte már minden társadalmi aspektusa komolyabb kifejtésben kapott publicisztikát ezidáig. A társadalmi egyeztetés körüli száználmas trükközés és hazudozás, a strand funkció beforgatása, a bohózatba illő jogi procedúra szinte valamennyi részlete ismert már a nagyközönség előtt. A legfőbb érintett, a Balaton várható reakciójára jutott azonban talán a legkevesebb reflektorfény eddig. Eresszünk hát ki néhány gondolatot ebből a zsákból is.

Először is, nem árt leszögezni, hogy teljes bizonyossággal nagyon nehéz bármi konkrétat egy idővonalon prognosztizálni. Ennek legfőbb okát a természetes vizek összetett tulajdonságaiban kereshetjük. A víznek ugyanis számtalan - minőségét nagyban befolyásoló – fizikai, kémiai és biológiai tulajdonsága van. Az egyik megváltozása, bizonyos láncreakciókat eredményezhet, melyek mindhárom tulajdonságot nagyban átformálhatják. Egy viszonylag egyszerű példából kiindulva: ha a víz színe sötétebb lesz, akkor az adott vízréteg a napsütés hatására jobban melegszik. A víztest oxigénkoncentrációja pedig a növekvő hőmérséklettel együtt fokozatosan csökken. Mivel a vízi élőlények többsége, például a halak anyagcseréje (oxigénfogyasztása) is nő a melegebb vízben, így fokozott oxigénigény lép fel. A várható oxigén deficit pedig tartósan alacsony szinten beállva, vagy egyre tovább csökkenve a halakra nézve kritikus, majd toxikus szintre juthat, ez utóbbinál már tömeges halpusztulást okozva. A szintén ennek a folyamatnak a részeként bekövetkező alga és moszat dominanciáról, ami az éjszakai órákban tovább rontja az oxigénszintet, már ne is ejtsünk szót. Ugyanakkor például a víz/levegő felületének növekedése (például hullámozás) valamelyest csökkenti a víz hőmérsékletét, függőleges áramlásokat idézhet elő, és nagyban növelheti az oxigénkoncentrációt. Tehát egy adott vízminőség aktuális állapotát több tényező befolyásolja rövid és hosszútávon egyaránt, hol nehezen, hol abszolút kiszámítható módon. Az azonban attól félek megjósolható, hogy amennyiben a legrelevánsabb időjárási és vízügyi mutatók (szélirány, szélereősség, hőmérséklet, vízállás, csapadékhiány stb.) több komponense is a kedvezőtlenebb formáját mutatja egyszerre - akár csak pár hetes intervallumban is - úgy a sétánynál lévő víz minősége, iszapossága az undort keltő kategóriába kerül majd hosszabb-rövidebb időre.

Esetünkben eddig két dolog jelenthető ki teljes bizonyossággal. Az egyik, hogy a mederben és azzal együtt a víz viselkedésében (főként áramlásában) drasztikus külső emberi beavatkozás történt. Hatalmas területen nyúltak

hozzá a mederszerkezethez, mely önmagában is gigantikus változást volt kénytelen elszenvedni. Azzal, hogy több méterre mélyítették az egyébként sekély vízparti részt, jó eséllyel radikálisan megsértették a természetes és mesterséges vizek vízzáró rétegeként funkcionáló, úgynevezett agyagmagot. Azt, hogy ez ilyen esetekben pontosan milyen hatással van az adott területen a tóra, és annak környezetére (mondjuk a talajvízre) nyilvánvalóan csak alapos felmérés és szakmai elemzések után modellezhető, vagy jósolható meg.

Másrészt eltávolították az iszapot. Ez azonban csak nekünk „egyszerű” iszap, melyről gondolhatnánk, hogy az anyatermészet azt az egyetlen funkciót aggatta rá, hogy a fürdőzőknek kellemes érzetű járófelületet biztosítson strandoláskor. **Az iszap azonban a természetes vizek mája és veséje egyben.** Itt zajlik a víztestben található, nem lebegő szerves és szervetlen törmelékek, elhullott szervezetek professzionális lebontása. Jelentősége miatt tudományos név is jutott neki; bentosz (vagy benton). Szemléltetésként, gondoljunk csak arra, hogy mi történik akkor, mikor egy természetes vízbe, valamint egy mesterségesen létrehozott tófoliával bélelt tóba teszünk halakat, normál halsűrűséggel, minden másban egyező körülmények közepette. Az előbbinél, a halak etetésén kívül jóformán semmi különösebb teendőnk nincs, még hosszútávon sem. Utóbbinál viszont csak idő kérdése, hogy az un. formált, vagy oldott halürülék bomlása, valamint a halak anyagcseréjéből származó ammónia feldúsulása mikor eredményez enyhe, komoly, kritikus, majd toxikus (azaz halpusztulással járó) vízminőség romlást. Ennek megakadályozása csak komoly víztisztító berendezésekkel oldható meg a természetes bentosszal nem rendelkező vizeknél. Csak ízelítőül néhány erre hivatott technika: gravitációs-, nyomás-, vagy dobszűrő, nitrifikáló baktériumok megkötésre alkalmas speciális bioszűrők. Ezek funkcióit végzi el egymaga az iszapban található természetes ökoszisztéma, szinte láthatatlanul, bámulatos hatékonysággal.

Az iszapréteg és a közvetlenül felette található vízréteg (un. hiperbentosz) mindezek mellett egyben rengeteg termelő szervezet élőhelye is. Mint például számos lebontó baktérium, növényi és állati plankton, csővájó féreg, rovarlárva, kagyló, csiga stb. Az itt élő szervezetek nagyon komoly ökoszisztémát alkotnak, mely létfontosságú az élő vizek öntisztulásában, mind emellett igen fontos táplálékforrása, például a halaknak. Mely horgász ne hallott volna már a kitűnő haltartó helynek számító kagyló-, illetve tubifex „padokról”, melyekre ráelve a pecás a legjobb eséllyel vetheti ki horgát, akár a kapitális halfogás reményében is. **Tehát, amit a természet a**

Nyugati-strand előtti évezredek alatt nagy precizitással „megalkotott”, azt az ember nemes egyszerűséggel széttrancsírozta, és minden gond nélkül széthordta, amerre jónak látta. Ennek rövid távú következménye lehet, hogy toxikus gázok (pl.kén-hidrogén) szabadultak fel jelentős mennyiségben, mely bizonyos koncentráció felett a halak számára is mérgezőek. Hosszú távú következményként pedig mindenképp azzal kell számolni, hogy a Balatonnak azon a mederszakaszon gyakorlatilag teljesen előlről kell felépíteni ezt a szabad szemmel láthatatlan ökoszisztémát, mely az adott területen a víz aljzathoz köthető öntisztulásáért felelős. Ez pedig nem megy gombnyomásra, sem pedig parancsszóra.

A legnagyobb veszélyforrásnak tartott áramlás- és hullámváltozás hatásait azt hiszem a legnehezebb prognosztizálni, talán még az erre a területre szakosodott szakembereknek is. A korábban létesített, hasonlóan drasztikus természeti beavatkozások következményei egyértelműen joggal adhatnak okot az aggodalomra. Ezekből az esetekből kiindulva a reális kérdés nem az, hogy változni fog-e pl. az iszapréteg szerkezete, vastagsága, a vízminőség, hanem hogy mennyivel és mikor? Valamint, hogy ennek lokalizációja meddig terjed majd, és hogy ezek a változások időszakosak lesznek-e, vagy állandóak, visszafordíthatóak-e, vagy csak részben, vagy egyáltalán nem?

Ami a helyi horgászok beszámolójából sajnos már most látszik, hogy a sétányon az iszapszerkezet és az iszapvastagság is eddig nem tapasztalt tüneteket produkált, sajnálatosan semmi esetre sem pozitív irányba... A természet tehát az első részszámlát már benyújtotta. Remélhetőleg egyszer majd választ kapunk arra, hogy a Veszprém Megyei Kormányhivatal mely munkatársa, és milyen indíttatásból hozta meg két alkalommal is villámgyorsan azt a magabiztos döntést, hogy egy ekkora – két tagból álló – beton monstrum Balatonba történő belebombázását a természet ölbe tett kézzel nézi majd

Baranyi Ferenc: **Remény**

Mert éltem én oly korban is e földön,
mikor a bűnös bűntudatot érzett,
a bunkó meg szégyenkezve leszegte
üres fejét – rossz volt hülyének lenni.
Ma szinte sikk. S nehéz bármit remélnem.
Azt még talán, hogy késő unokáink
arra ébrednek egyszer, hogy javakból
nem csak pénzzel szerezhetőkre vágynak,
hanem szívekbe vermelt ősi kincsre,
melytől ködös korszakkal korábban
két lábra állt a fáról földre pottyant
bozontos emlős, majd előre lépett.
S emberré válni újra kedvük támad.

végig. Csak úgy, zokszó nélkül veszi majd tudomásul, hisz egy haja szála sem görbülhet. Mindezt egyetlen vizsgálat, precedens, szakértői vélemény(ek) nélkül. Egészen biztos vagyok benne, hogy a világ országainak döntő többségénél nagyságrendekkel komolyabban és nagyobb felelősséggel hoztak volna döntést egy ilyen horderejű ügyben. Pechünkre, mi pont itt élünk, a Balaton pechjére pedig ennek az országnak az előljárói hoztak ilyen odakent döntést az ügyében. Mert a valódi döntés nyilván nem Veszprémben született, ne legyenek kétségeink, ott csak az „illetékes”szerv tette rábizott feladatát.

A számlát persze, amit a természet benyújt majd, mi fogjuk főként fizetni, akik a leginkább aggódunk érte. Mert a számla bizonyosan benyújtásra kerül majd. Csak azt nem lehet tudni, hogy ki lesz majd pontosan a címzettje, mi lesz a fizetés formája és időpontja. Meg, hogy a végösszeg mennyire lesz borsos, hány nullát tartalmaz majd.

Etemez Edgár

szakképesítéssel rendelkező haltenyésztő

PABLO NERUDA:

EGY HIMNUSZ AZ ÉLETHEZ

lassan meghal az,
aki soha nem megy útra,
aki nem olvas,
aki nem hallgat zenét,
aki nem tudja megtalálni a maga bocsánatát
lassan meghal az,
aki elvesztette önszeretetét,
aki nem fogadja más segítségét
lassan szokásainak rabja lett,
aki mindig ugyanazt az utat járja,
aki soha nem változtat támaszpontot,
aki nem meri öltözete színét cserélni
vagy soha sem beszél ismeretlenekkel
lassan meghal az,
aki elkerüli a szenvedélyt
és az izgalom örvénylését,
amely a szeme fényét gyűjtja
és gyógyítja a szív sebeit
lassan meghal az,
aki nem tudja célpontját változtatni
mikor boldogtalan
a munkában vagy szerelmében,
aki nem mer veszélyt vállalni
az álmai megvalósítására,
élj most!
légy merész ma!
cselekedj mindjárt!
Ne hagyd magad lassan meghalni!
Ne vond magadtól meg a boldogságot!
(Somlyó György fordítása)

Balatonföldvár és a repülés

Repülés tekintetében az első komolyabb említés Balatonföldváron a hidroplánok megjelenése volt a kikötőben. 1923. június végén, a Balaton új szenzációi az "ezüst sirályok" voltak, ugyanis így becézték a Junkers F-13 teljesen fémépítésű, négy-öt utast szállító hidroplánokat, amelyek elhozták a Balatonra a kereskedelmi repülést. A Junkers F-13 az akkori idők legmodernebb gépe volt. Első repülésének dátuma 1919, utazó sebessége 160 km/óra. 1921-ben egy ilyen eltérített gép fedélzetén érkezett Svájcból Magyarországra IV. Károly magyar király is az ún. királypuccs idején. Ezek a hidroplánok szinte egész nap a levegőben tartózkodtak. Kezdetben reggel több járat is indult a Budapesti Gellért Szálló elől, és a Dunáról felszállva Siófokra negyven perc alatt érkezett meg, este pedig visszarepültek. Érkezés után, elutazás előtt menetrend szerinti repülések voltak Siófok, Balatonalmádi, Balatonfüred és Balatonföldvár között. Arra is figyeltek, hogy aki például reggel Balatonalmádiról Balatonfüredre átrepült, az este, ha akart, repülővel visszajöhessen. A leszállás a kikötők előtt történt, az utasokat a balatoni hajókikötők szolgálták ki. A fennmaradó időben kis és nagy körrepülések, megrendelésre taxirepülések egészítették ki a napi programot. Még 1923 nyarán két hidroplánt a siófoki bázisra helyeztek azzal a céllal, ha nem érkezne reggel Budapestről a járat, legyen, ami a balatoni feladatokat ellátja. Később Keszthely és Badacsony is bekerült az állomások közé. A balatoni kikötők pénztáraiban lehetett repülőjegyet venni, és arra is adódott lehetőség, hogy hajóval lehetett visszajutni a kiinduló állomásra. A hidroplánokat működtető légitársaság eredetileg nem tervezte a balatoni forgalmat. Az Aeroexpress részvénytársaságot gróf Jankovich-Bésán Endre országgyűlési képviselő koncesszió elnyerésével alapította a környező fővárosokba szülő repülési engedélyekre, amit a trianoni békeszerződésben érintett országok nem írtak alá. Pedig a repülésre nagy igény mutatkozott, ezért a gróf kibővítette az említett koncessziót hazai forgalomra, a kerek Junkers F-13 gépeket pedig úszótalp átszerelésével hidroplánokká alakították.

A gróf a nyarakat fonyódi villájában töltötte, a Balatoni Yacht Club elnökéként nem okozott neki gondot a hidroplánok bekötése a balatoni idegenforgalomba. Bár két nyári szezonban több mint 1000 repülés volt, a légitársaság elvesztette egyetlen Budapest-Bécs útvonalát, ezzel a menetrend szerinti hidroplánrepülésnek a Balatonon is vége lett. Ebben a fent említett „királypuccs” is szerepet játszhatott, mert Horthy kormányzó a megígért állami támogatás megvonásával büntette a legitimista tulajdonosokat...

A balatoni repülés szempontjából a második világháború hozott el egy sokkal szomorúbb fejezetet. A háborúban a Balaton kiváló tájékozódási pont volt a 6000-8000 m magasan repülő ellenséges gépeknek. Itt fordultak osztrák, cseh, szlovák vagy magyar célpontjaikra. 1944. június 16-án, addig soha nem látott repülőarmada közeledett hazánk légtere felé. A Veszprémből felszálló magyar vadászpilóták 9 óra 34 perckor ütköztek meg az ellenséggel Tihanytól DK-re. Aznap 28 gép volt bevezethető állapotban, viszonylag magas szám, de az ellenséges gépek számához viszonyítva ijesztően kevés. Az Olaszországból felszálló amerikai bombázókötélék É-i irányba repült. Céljuk Bécs és Pozsony voltak. A 658 bombázógépet 290!!! vadászgép kísérte. Megtámadni egy ilyen köteléket felért az öngyilkossággal és ez minden esetben így volt. De a vadászszerencse forgandó. Azonban ez a nap a Pumák fekete napjaként került a krónikák lapjaira. Az osztály 13 gépet veszített. Az amerikai veszteség ebben a légi csatában 6 db kéttörzsű Lockheed P38 „Lightning” kísérő vadász volt. Négy Magyar pilóta halt hősi halált. Kóhalmi János fhdgy., Bognár József fhdgy., Szittár Gyula szkv. És Pásztly István hdgy. A légi csata hevességét bizonyítja, hogy mindössze néhány perc alatt három gép zuhant le egymástól nem nagy távolságban. Egy amerikai P38 vadászgép Szántódon a vasútállomás közelében a nádas szélébe csapódott. Pilótája meghalt. A másik P38 Bálványos mellett a Bagóhegyre zuhant. Pilótája bennégett. A harmadik gép, mely ebben a körzetben lezuhant Kerekiben csapódott egy vízenyős földterületbe. Ez Pásztly István győri gyártású Messerschmitt 109G 6 típusú vadászgépe volt. A Földvár feletti ütközetben az amerikaiak szorításába került és meglőtték. Sebesülten megpróbált kiugrani, de a pilóta ejtőernyője beakadt a zuhanó gépbe. Hősi halált halt. Pásztly István Magyar Királyi repülő hadnagy volt, a történet idején 21 éves szőke, jóképű. Mint minden pilóta, a nőik bálványa. Veszprémben szolgált a legendás Heppes Aladár őrnagy vezette híres Pumák kötelékében. Gépeinek maradványait, kalandos körülmények között, lelkes helyiek és környékbeliek 2003-ban feltárták. A részben összeállított darabok a szolnoki repülő múzeumban láthatóak. A hős repülőnek szép emlékműve van Kerekiben.

Híres és emlékezetes „repülő esemény” volt még 1996-ban a Junkers 88G1 kétmotoros vadász kiemelése a balatonföldvári kikötőben. Ez az akkori idők egyik legmodernebb -radarral felszerelt- német vadásza 1944. 12. 05-én hajnalját csapódott a jeges vízbe, miután a Siófok környéki nagy orosz páncélos előretörést támadta, és a szombathelyi bázisára tartó visszaúton golyó találat érte. A három fős személyzetnek csupán egyik tagja tudott gumicsónakkal a partra jutni. Más források szerint mindenki odaveszett. A többiekéről nincs hír, a roncs kiemeléskor sem találták őket. Erről a gépről itt most csak annyit, a két motor együttes teljesítménye 1700 LE, és a pilótafülke üvegezése 9 cm! vastagságú volt. A német ászok kedvenc repülője volt ez a típus. Ennek a gépnek a személyzetét azóta név szerint azonosították. A repülőgép, részleges magyarországi helyreállítás után, ma Berlinben van kiállítva. Értékét az adja, hogy bár 15.000 db-ot gyártottak belőle, a „mi” gépünkkel együtt, mára csupán három darab maradt kiállítható állapotban. Radarral felszerelt „agancsos” csak ez az egy darab.

A helyi folklórban, szinte népmesei hős, Varga Lajos hadapród őrmester 1944. május 15-én zuhant le Balatonföldváron. A felvég szerint a menyasszonya háza felett, az alvóg szerint rokon látogatóban egy „Re2000 Héjával” tett egy pár üdvözlő kört, de a mutatvány nem sikerült. A lelassult gép „átesett” és oda csapta magát. Egy a halastó melletti ház műhelyének tetejét

megrongálva csapódott annak udvarára. A Héja két részre szakadt. Szegény pilótát a szomszéd melléképület tetején találták meg. A lezuhanás oka vezetési hiba volt, a pilótáé, nem a gépé, pedig jókezü pilóta volt. A gép roncsait a csendőrök őrizték, amíg a honvédség el nem szállította, és azt nem ásták el eper palánták alá ahogy a korabeli szemtanúk mesélték. 1944. augusztus 20-án avatták volna tartalékos zászlósnak, ha megéri. Varga Lajos hadapród őrmester sírja Balatonföldváron a régi temetőben található. Nyugodjék békében. Héjája egy, az amerikai P35-ös ihlette Olasz gyártmányú gép volt, amelynek hajlama volt az átesésre és dugóhúzóra, emiatt gyakoriak voltak vele a balesetek. Ezzel a típussal történt a legismertebb ilyen baleset Horthy István kormányzó helyettes nevéhez fűződik, aki az orosz fronton szolgáló vadászpilótaként 1942-ben meghalt, mikor egy Héjával földnek ütközött rövidebb a felszállás után végrehajtott túlhúzott fordulóból dugóhúzóba esve.

És itt még nincs vége Balatonföldvár és a repülés kapcsolatának, mert egy híres repülő dinasztia „ifjabb” tagja 86 évesen még ma is velünk van, aki maga is repült.

A Rotter családnak, már jóval a háború előtt volt nyaralója

Balatonföldváron – a korabeli telefonkönyv szerint a nyári telefonszámuk: 106!

A család hírnevét megalapító id. Rotter Lajos (1901- 1983) aranykoszorús pilóta, tervező, tanár, a magyar repülés nemzetközileg is elismert tekintélye emléke előtt tisztelgő szobrot 1993. augusztus 19-én avatták fel a Hármashatár-hegy tetején található Pilótaotthon parkjában. Amit 2001-ben születésének századik évfordulója alkalmából is megkoszorúztak a Hármashatárhegyen. Az ünnepségen részt vett az özvegye, fiai, egykori bajtársai és modernkori követői. Rotter Lajos, a magyar és a nemzetközi vitorlázórepülés kimagasló egyénisége, a tehetséges mérnök és repülőgép tervező, illetve pilóta már középiskolai éveitől kapcsolatba került a repüléssel. 1921-ben elvégezte a Trianonban a repüléstől eltiltott ország Magyar Aero Szövetségének pilóta tanfolyamát. Később nemzetközi sportpilóta és utasviteli szakvizsgát is elvégeztetett. 1920-ban részt vett a Műegyetemi Sportrepülő Egyesület megalapításában. A frissen végzett gépészmérnök 1923-ban első díjat nyert egy Svájcban kiírt helikopterpályázaton, majd barátjával megalapította a FEIRO repülőgép-építő vállalatot. Rotter úttörő tervei alapján itt készültek a kor legkorszerűbb repülőgépei. A világon első ízben ő alkalmazta a kiegyenlítő kormányt, amit sohasem szabadalmaztatott, és még csak huszonkét éves volt, amikor megtervezte azt a gépet, amelynek szárnya három részből áll. A gépek berepülését a jó barát, Heffy Frigyes hadipilóta vállalta azzal, hogy „Lulu konstrukcióit csukott szemmel is repülöm”, így készült a repülés történetében azóta legendássá vált motoros Feiro I. A FEIRO építette meg többek között az első magyar utasszállító gépet, melyet "Daru" néven fejlesztettek tovább. A hazai vezető körök eleinte nagy lelkesedéssel támogatták a munkát, de a megrendelések végül pénz hiányában elmaradtak. Rotter Lajos 1928-ban a Magyar Aero Szövetség műszaki vezetőjeként az egész világon elismerést keltő szakkikket publikált, és országsszerte tartott repülésről szóló előadásokat. 1929 nyarán ott volt Farkashegyen a magyar vitorlázórepülés megszületésénél, s itt teljesítette 1931-ben a "C" vizsga feltételeit. Közben a budai hegyeket járta, s hosszú horgászbotra kötött papírcsíkokkal tanulmányozta a levegőáramlatokat. Így találta meg később Európa egyik legjobb lejtőrepülő terepét a Hármashatár-hegyen. Később a cserkészek 1933-as gödöllői világtalálkozójára Lord Baden-Powell főcserkész kérésére, Rotter létrehozta a szervezet repülő tagozatát, és megtervezte első nagy teljesítményű vitorlázógépét, a húsz méter fesztávolságú, műrepülésre is alkalmas Karakánt. Ezzel a géppel repüli a 24 órás nemzetközi rekordidőt, hogy bizonyítsa: a Hármashatárhegy alkalmas vitorlázóterepnek. Ezután sorra állítja fel a magyar és a nemzetközi rekordokat. Végül felkérlik: tervezzen repülőt az 1936-os berlini olimpia vitorlázórepülésére. Hat hónap múlva elkészül az addig ismeretlen szárnyépítésű felsőszárnyas Nemere, kitámasztódúc nélkül, húszméteres fesztávolsággal, és mindeközben az új részletrajzokkal Rotter motorbiciklin száguldozik Budapest és a Székesfehérvár között, az építés minden pillanatát ellenőrzi. A berlini olimpián Rotter saját meteorológiai tapasztalataira hagyatkozva dacol a német meteorológiai intézet és pilótatársai tanácsaival, és felszáll. Néhány óra múlva már a 325 kilométerre lévő kielikötő fölött köröz saját tervezésű Nemere nevű gépével, nemzetközi rekordot állít fel a céltávrepülésben. Rotternek ez az eredménye is hozzájárult ahhoz, hogy a Nemzetközi Olimpiai Bizottság 1936-ban végül is elfogadta a vitorlázórepülést olimpiai számnak. Ugyancsak 1936-ban, a budapesti ISTUS-konferenciát kísérő nemzetközi vitorlázórepülő találkozón a távrepülő kategória győztese lett. 1937-ben a Salzburgban megtartott ISTUS konferencián, addigi életművéért Rotter Lajosnak ítelték oda a szervezet aranygyűrűjét, és beválasztották az FAI pilótabizottságába. Ezt az elismerést évente az a pilóta vehette át, aki saját tervezésű vitorlázó géppel, kiemelkedő nemzetközi eredményt repült. De a háború közbeszólt és a következő olimpiát elmosta a történelem vihara - a vitorlázórepülés azóta sem lett olimpiai versenyszám.

A második világháború után Rotter Lajos részt vett a magyar vitorlázórepülés újjászervezésében. 1947-ben a MADISZ Repülőegyesület elnökévé választották, és a gyár egyik vezetőjeként segítette a Danuvia Sportrepülő Egyesület munkáját is. Az 1950-es években a Székesfehérvári Állami Motorjavító Vállalat repülőgépüzemének főmérnöke volt. Később az Alagi Központi Kísérleti Üzem tervezőirodáján dolgozott. Nyugdíjba vonulása után, haláláig a Gépipari Tudományos Egyesület tagjaként szolgálta tovább a magyar repülés ügyét. Persze őt sem kerülte el hazája „hálája” és a szép új kommunista világ nem engedte többet repülni. Fiai közül a mi Rotter Louisunk akkor már Angliában boldogult, és amikor az apa megtudta látogatni fiát 1970-ben, akkor még repült az Ó K-13as gépével és egy Olympia 463-assal Skóciában. Akkor Louis is megrepülte a „gyémánt” 5000 métert. Aki mint minden pilóta, kaland vágyó ember, és nyugdíjasként hazajött ebbe a nem kevésbé kalandos Országba. Isten éltesse még sokáig közöttünk.

Ez volt a múlt. Hogy a jelenben fogunk-e még Balatonföldváron repülésről beszélni, akár a szó valódi, akár átvitt értelmében az egyelőre talány.

Források: Arcanum digitális tudománytár, Wikipédia, Roncs gyűjtő/kutató blogok és AeroPress újságok.

Segítség: Kiss Zoltán Kőröshegy.

K.P.

Egyszer volt, hol nem volt...

Igen, ahogy a mesék szoktak kezdődni. Ez a történet azonban maga a valóság, egy álom megvalósulása, egy élmény, amely megváltoztatta az életemet.

Kislányként Balatonföldváron élve az előző rendszerben még halvány fogalmam sem lehetett arról, hogy Magyarországon kívül is létezik élet. Éltem a mindennapjaiban, és arról álmódoztam, egyszer híres leszek, és sokan büszkék lesznek rám. Akkor még nem tudtam, hogyan nyílik ki a világ a későbbiekben. Nem hittem benne, hogy valaha külföldre is eljutok, nem gondoltam azon, milyen lesz majd, ha felnövök. A középiskola után kerültem fel Budapestre, ahol egyetem és munka, majd család mellett a múlt év augusztusában sok nehéz dolgot megélve az elmúlt években megfogalmazódott bennem: valamit tennem kell, hogy végig gondoljam, mit is szeretnék csinálni az életem hátralévő részében, van-e értelme annak, amit teszek, boldog vagyok-e valójában?

Az elmúlt évek bezártsága is hozzájárult ahhoz, hogy emberként végig gondoljam: hol lehetnék igazán szabad, a saját gondolataimban, egyedül, ahol meg tudom találni a válaszaimat a fenti kérdésekre.

Évek óta nézegettem az ősi zarándokutat, az El Caminot Spanyolországban. Az elmúlt években nagyon népszerűvé váltak ezek az utak (nagyon sok Camino van a világon), mert sok embernek elege lett a mindennapokból, így zarándoklásra adta a fejét. Elhatároztam, én is belevágok. Itthon is sokat túráztam, és rájöttem, a természet az, ami meg tudja adni nekem azt a nyugalmat, békét, amire vágyom a mostani rohanó és önző világban. Így fogalmazódott meg bennem az, hogy végigjáróm a híres, évszázadokon át zarándokok által tapodott köveken át vezető zarándokutat, az El

Camino Francest. Ez egy 790 km-es zarándokút, amely a franciaországi kisvárosból, Saint-Jean Pied de Portból indul, és egészen a spanyolországi Santiago de Compostelláig, Szent Jakab csontjait őrző katedrálisig tart. A legjobb időpontnak a 2023 húsvét utáni időszak bizonyult, így megkezdődött a felkészülés. Mindent elolvastam, amit lehetett, mindent megvásároltam, amit kellett, így húsvét után néhány nappal nagy várakozásokkal indultam útnak. Hátrahagyva mindent, családot, barátot, munkahelyet, személyesen elköszöntem mindenkitől, aki számított. Sokan nem értették, hogyan tudom ezt megtenni, itthon hagyva a lányomat, a sikeres vezetői pozíciómat, mindent, ami addig fontos volt. Sokan kételkedtek benne, hogy végig fogom csinálni, sokan pedig bíztattak. De nem hallgattam senkire. A kedves szavakat elraktároztam magamban, a negatívokat pedig igyekeztem a gondolataimban kívül tartani, hiszen tudtam, ez az én álmom, én fogom megélni, nekem kell feldolgozni a kapott és várt élményeket.

Néhány órás repülőút után elérkeztem Saint Jean Pied de Portba. Kiváltottam a zarándokútleveletem, amibe a szállásokon pecsételnek, ezzel bizonyítván, hogy gyalog megteszem majd az utat. Félelmekkel és kétségekkel, ugyanakkor várakozásokkal vágtam bele. Április 14-én pedig megkezdtem a zarándokutamát át a Pireneusokon, át a Napóleon hágón, tomboló szélvihárban, szakadó esőben, havazás közben, sárban csúszkálva. Az első napon már át is értem a spanyolországi Navarra tartományba, majd innen folytat-

tam az utat a dimbes-dombos vidéken. Az első hét fizikai fájdalmi sokszor ébresztettek bennem kétségeket a folytatást illetően, hiszen messze volt még a cél. Aztán érkezett a borairól híres Riója vidéke, a táj szelídebbé vált, az erdők kezdődő zöldellése elfelejtette és enyhítette a testi fájdalmakat. Eleinte magányosnak éreztem magam, akkor még nem tudtam, kiket ad mellém a sors, hogy társakat találva egyszerre teljesítsük be a megérkezést. Aztán egyre többen álltak meg mellett, és beszélgettünk menet közben, ezzel könnyebbé vált a napi több tíz kilométeres gyaloglás. Érdekes különböző országok népeivel találkozni, beszélgetni, megismerni az életüket, a terveiket, az okokat, amiért útra keltek. Egyesek csak kalandból vágtak neki az útnak, másoknak azonban fontos okuk volt a zarándoklatra. Egy olasz férfi a felesége halála után nem találta a helyét a világban, egy francia lány, aki kopaszra borotváltatta a fejét, hogy a súlyos beteg, rákos gyerekeknek felajánlja a szép hosszú haját, egy francia nő, aki rákos, de hisz benne, hogy túléli. Mindenkinek voltak elképzelései, miközben az út csak folytatódott. Minden nap más zarándokszálláson megszállni, ételmet keresni, tervezni a másnapot, mosni kézzel a hideg vízben a ruhákat, hogy másnap is legyen mit felvenni, ezzel teltek az órák, miközben egyre több embert ismertem meg. Voltak, akik gyorsabban haladtak, de itt-ott összefutottunk esténként egy-egy albergében (zarándokszállás), ahol átbeszéltük az aznapi eseményeket. Riója vidékét elhagyva elérkeztünk a legnagyobb tartományba, Leon y Kasztíliába. Ez a rész nem annyira kedvelt a zarándokok által, hiszen a végtelenbe nyúló búza- és repcemezők mellett visz az út, sehol egy árnyék, előre nézve csak a gyalogutat látni. De ebben az időszakban már nem untatott a táj egyhangúsága, hiszen voltak velem társak. Sok tapasztalattal lettem gazdagabb mások által. Egy amerikai férfival beszélgettem sokat, amikor elmeséltem neki, hogy nem tudom, mit tegyek az életben, milyen hivatást válasszak a jövőben, ami feltölt, amitől nem égek ki. Ő jól megfogalmazta: **”az élet túl rövid ahhoz, hogy olyat csináljunk az életünkben, ami nem tölt fel, nem tesz boldoggá.”** Eljutottam egy nővérek által üzemeltetett szállásra is, ahol zarándokmisét és zarándokáldást is kaptak a megjelent zarándokok. Ezekben a napokban az **Út** adott nekem egy japán férfit is társul Tokióból, vele sokat beszélgettem, sokszor találkoztunk, és az **Út** végét is együtt teljesítettük. Furcsa volt ez számomra, mert az

életem során valahogy mindig fenntartásaim voltak az ázsiai emberekkel szemben, úgy gondolom, ezért kaptam őt is magam mellé. A Camino megtanított arra, hogy legyőzzem az előítéleteimet, a félelmeimet velük szemben.

Miközben számos nagyobb városban (Pamplona, Burgos, Leon) és kisebb, pár lelket számoló kis településen átjutottunk, a kilométerek is fogytak. A legfontosabb mégis az az érzelmi hullámvasút volt, amelyen mindannyian ültünk a zarándoktársakkal. Mindenki figyelt a másikra, mindenki segített a másiknak ott, ahol csak tudott. Egy lábsérülésem kapcsán minden, akkor a zarándokszálláson lévő társam körbe ugrált, hoztak gyógyszereket, krémeket, elláttak tanácsokkal, példátlan az a mértékű összefogás, amivel a zarándokok egymást támogatják, önzetlenül, szeretettel, odafigyeléssel, hiszen ott mindenki tudja, rá van utalva a másikra, és lehet, hogy egy következő állomáson ő fog segítségre szorulni. Rengeteg öröm és tapasztalat-megosztás zajlott a közös vacsorákon, nevetés, mindemellett bánat és szomorúság is akkor, ha valakinek egy-egy sérülés miatt fel kellett hagynia az út folytatásával. A táv háromnegyedénél már-már szinte egy nagy „családdá” nőttük ki magunkat, akik szeretetben és békességben élnek egymás mellett nációtól függetlenül, tudván, hogy egyszer ennek is vége szakad, de abban már akkor biztosak voltunk, hogy az Út megtétele után is fogunk még hallani egymásról. A Leon utáni állomás legfontosabb része volt a Cruz de Ferró, egy magas hegyen álló kereszt, ahova zarándok ezrei teszik le az otthonról hozott köveiket, jelképezvén ezzel azt, hogy a lelki terheket a kis kőbe zárva megszabadulnak a lelki fájdalmaktól és nehézségektől. Így tettem én is.

Az utolsó tartomány Galícia volt, mely különbözött az

eddigiektől. Magas hegyek, mély völgyek, erdei ösvények között haladt az út, az ember sokszor rácsodálkozott mindarra a természeti szépségre, ami körülvett bennünket. Ennek ellenére alig vártuk, hogy elérjük a célt, és 32 nap múlva ez is valóra vált. Mögöttünk 800 km, előttünk pedig Szent Jakab, a zarándokok segítőjének földi maradványai. A katedrális monumentális építménye előtti téren sok résztvevő ölelkezett, vidáman és felszabadultan, testileg meggyötörve (szinte mindenki küzdött valamilyen sérüléssel), lelkiekben viszont annál jobban feltöltődve üdvözölték egymást, és az újonnan beérkezőket. Öröm látni és átélni mindazt, ami ezen a téren történik. Eggyé válik a világ, és megérzi ott az ember azt, milyen az igazi szeretet, a mások elfogadása, egy cél elérésének sikeressége, mely egy életre meghatározó élmény marad.

Számomra csakúgy, mint sok társam számára azonban Santiagóban nem ért véget az út. A legtöbben elmentek az óceánhoz, Fisterrébe, melyet Kolumbusz idejében a világ végének tartottak, vagy Muxiába, a Halálpartnak is nevezett kis településre. A régi zarándokok itt égették el a ruháikat amikben vándoroltak, mára ezt a szokást a hatóságok eltörölték a környezetszennyezés miatt. Mégis... az óceán partján állva Fisterrében azt éreztem, valamit elhoztam idáig, itt letettem, még ha jelképesen is. Az ember itt döbben rá, milyen kicsi az egész világhoz képest, ő csak egy porszem, mely hirtelen felbukkan a születéssel ebben a világban, majd a lángja hamar kihúny, és néhány év múlva senki sem fog emlékezni rá. Érdekes megtapasztalni, hogy az otthon hagyott tárgyak és javak mennyire nem fontosak ahhoz, hogy értékes életet tudjunk élni... valami egészen más kell ahhoz, hogy az életünk teljes legyen. A másik kis településen, Muxiában pedig megállt az idő. A gyerekek fociztak az utcákon, az emberek beszélgettek egymással. A felnőttek egy része kagylóhalászattal foglalkozik, minden nap kockáztatva az életét, hiszen az óceán itt a haragosságát mutatja meg. Óriási szikláknak csapódó hullámokban szedik le a kövekre tapadt kagylókat, hiszen „télén is meg kell élni valamiből.”

A két kis település meglátogatása után még visszatértem Santiagoba, ahol az indulásom előtt meglátogattam egy misét. A mise végén minden zarándok azt várja, hogy a kb. 80 kg-os, 8 ember által mozgatott füstölő a tömjénfüsttel a magasba lendüljön, mert ez a megkoronázása a zarándoklatnak évszázadok óta. Szerencsém volt ezt látni, az érzés magával ragadó, semmihez nem fogható. Egy álom, egy cél valósággá vált. A városban indulás előtt az utolsó kávémat egy

kedves kis bárban fogyasztottam el, ahol a pincérnő szép napot kívánt. Mondtam, hogy sajnós repülök haza, így annyira ez a része nem lesz kellemes, utazással telik. A mondata egy életre bevésődött az emlékezetembe: „*Mindenki, aki egyszer már megjárta egy Caminot, visszatér Santiagoba, ez általános törvény*”. A Camino örökre az életemmé vált, emlékeit soha nem fogom elfelejteni, mint ahogy a megélt érzéseket sem, és remélem, hogy a jövőben egyszer majd lesz alkalmam egy másik Caminot is teljesíteni, hiszen ezt megenni nem lehet, ezt egyszer mindenkinek meg kellene tapasztalnia, hogy jobbá tudjuk tenni a világot. Ezúton is köszönöm mindazon földvári ismerőseimnek, akik az **Úton** velem voltak online, és bíztattak, mert az álmokat megvalósítani társak nélkül nehezebben megy.

Így valósult meg egy egykor balatonföldvári kislány nagy álma...

Bencze Diána

Balatonföldvár-Dunakeszi

El Camino

Ön-is-tudja?

• Hogy a magyar honvédségnél azzal az indokkal cserélték le a vezérkari főnököt, mert harcászati színtről hadműveleti szintre kell váltani??? Továbbá vissza akarják emelni az oktatásba a nukleáris elrettentést, és a szittyá gondolkodásmódot. Ez utóbbiról a lexikonok azt írják, hogy az a fajta barbár harciasság, amely Attila és Dzsingisz kán hadait jellemezték az "elpuhult", civilizált Nyugattal szembeni hadjárataikban! Most már csak megfelelő ellenséget kell találni: vagy Gyurcsányt/Brüsszelt beelőzve, mégis csak be akarunk lépni a háborúba, vagy lehet, hogy azok ellen készülnek, akik meg akarják dönteni a rendszert?

• Hogy a kormány azzal büszkélkedik, hogy az oroszoktól olcsón szerzi be a kőolajat, a benzin ára pl. mégis 50 Ft-tal többre kerül, mint a környező országokban. Az MNB elemzése szerint ennek egyik oka, hogy nálunk a benzin esetében 170 Ft az átlagos ár, míg a régióban 102 Ft. És ehhez még hozzájön a 27 %-os ÁFA, ami Európában a legmagasabb. A fideszes propaganda szerint elméletben ugyan védik a magyar embereket, de a gyakorlat egész mást mutat.

• Hogy Magyarországon még mindig rekord 24 %-os az átlagos infláció a KSH legfrissebb adatai szerint. A kormány erre szemérmetlen módon csak annyit tudott reagálni, hogy „Gyurcsányék elszabaduló háborús inflációt hoznának Magyarországra.” Nekik ez a legfontosabb.

• Hogy mióta az ENSZ 1950-ben elkezdte a Föld népességének nyilvántartását, ez az első eset, hogy Kína elveszítette az első helyet. Pontos adatok ugyan nincsenek, mert a pandémia miatt elmaradt a népszámlálás, de megbízható számítások szerint a világ legnépesebb országa jelenleg India, 1 milliárd 400 millió lakossal. Földünk összes lakóinak száma meghaladja a 8 milliárdot!

• Hogy a balatonföldvári Önkormányzat a Nyugati Strandot ingyenessé tette. Hogy miért, azt nem nehéz kitalálni. De dicsekedni olyan nagyon nem kéne vele, mert történetesen Zamárdiban, Szántódon, Balatonbogláron (kivéve a Platán Strandot) már régen nem kell fizetni, Balatonlellén pl. 16,00 óra után a helyi lakosok ingyen fürödhetnek.

• Hogy mit mondott Ferenc pápa: „Egy nép jövője az idősokban és a gyermekekben van. Annak a népnek, amely nem viseli gondját az idősoknak, és a gyermekeknek, nincs jövője, mert a gyerekek előre viszik a történelmet, az idősok átadják életük tapasztalatait és bölcsességét.”

• Hogy a magyar kormány 2,3 milliárd forintot küldött a sepsiszentgyörgyi futball klubnak, akik most jutottak fel az első osztályba, és mellesleg egyetlen magyar nemzetiségű játékosuk van. A stadionuk is pazar, ennek költségét (25 millió euro) szintén a magyar kormány állta. A román sportközvélemény felháborodva szemléli az eseményeket. És a magyar?

• Hogy Orbán Viktor szerint Ukrajna „pénzügyileg nem létezik”. Már mint az USA és az EU támogatása nélkül. Ahol ugye agyonbombáznak mindent, nem csoda, hogy a gazdaság is romokban. És mi létezőnk miniszterelnök úr? A „dübörgő” gazdaságunk mellett az Unió pénzére várunk, hogy rendezzük a pedagógusok helyzetét. Nem tetszik egy kicsit pofátlannak lenni?

• Hogy a Magyarországra tervezett akkumulátor gyárakkal nem csak az az egyetlen baj, hogy károsítják a környezetet?! Ha konkrétan megnézzük a Debrecen mellé a kínai CATL cég által építendő gyárat, azt látjuk, hogy kaptak 320 milliárd támogatást a magyar államtól, 9000 dolgozóra (betanított munkásra, mert a felső vezetés, a mérnökök Kínából jönnek) lesz szükség, holott az adatok szerint a térségben max. 5000 közmunkás szintű munkavállaló van. Tehát jönnek az ukrán, román, török, vietnámi vendégmunkások, a migránsoszat kériket felfüggeszteni. Továbbá a nyersanyagot, a technológiát a kínaiak hozzák, a profitot meg viszik, nekünk kell adni a területet (a jó termőföldünket), a gázt, a vizet, az elektromos áramot, amiből vagy kevés van, vagy drága pénzért vehető meg. Ez a beruházás az ország számára kevés hasznot hoz, inkább csak a külföldi multi jár jól, akiket a kormány általában szidni szokott, hogy kihasználnak bennünket, Főleg ha ilyen balekok, vagy idegen érdekeket kiszolgáló politikusok vezetik Magyarországot.

• Hogy külföldön Orbán viselkedése miatt minket magyarokat is utálnak rendesen. Ennél már csak az borzasztóbb érzés, hogy szép lassan mi magunkat is megvetjük, hogy ezt az egészet tétlenül és tehetetlenül nézzük.

• Hogy gyakran elhangzik az a megállapítás, hogy a Fidesz rendszert az iskolázatlanok, tájékozatlanok, a kistelepléseken élő idősök tartják életben. Miattuk van már negyedik alkalommal 2/3, ők a hibásak azért, hogy Orbánék 13 év alatt kilopták alólunk az országot, lezüllesztették az oktatást, az egészségügyet, és a szociális ellátó rendszert, lebontották a teljes demokratikus intézményrendszert, és teljes külpolitikai elszigeteltségbe zárták az országot. Ennek valótlanságát senki nem világította meg pontosabban, mint Vásárhelyi Mária szociológus. Tessék csak végig gondolni:

„Könnyű magyarázat a tudatlanokra és tájékozatlanokra hárítani a felelősséget mindazért, ami az elmúlt évtizedben Magyarországon történt, csak sajnos nem felel meg a valóságnak. Ne áltassuk magunkat azzal, hogy a tanulatlanság és tájékozatlanság áldozatai vagyunk. Mert mit várhatunk a többségben nyomorgó, robotoló, propagandával agyonmanipulált tömegektől, ha a legmagasabban képzett, legiskolázottabb rétegek tagjainak jelentős része is együttműködik a rendszerrel. Pedig róluk nem mondhatjuk el, hogy nem látják, nem értik, hogy mi történik az országban.

Az egyik legszégyenteljesebb folyamat az egyetemi vezető „elit” részvétele a rendszer fenntartásában. Némán asszisztáltak az egyetemi autonómia felszámolásához, a források évről-évre történő csökkentéséhez, a felsőoktatási intézmények vagyonának ellopásához, az intézmények politikai megszállásához. Részvétele nélkül nézték végig az ország legszínvonalasabb egyetemének elüldözését és az SZFE szétverését, viszont azonnal rendezték soraikat és tiltakoztak, amikor az EU illetékes szervei végre úgy döntöttek, hogy a továbbiakban nem finanszírozzák a felsőoktatás szisztematikus szétverését.

Hasonlóan kiábrándító volt az akadémiai „elitek” viselkedése is, akik lényegében ellenvetés nélkül túrték a komoly hagyományokra visszatekintő akadémiai rendszer – teljesen értelmetlen – felszámolását, kutatóintézetek politikai okokból történő megszüntetését, az intézményi források centralizálását, megnyirbálását és a kritikus hangok elhallgattatását.”